

UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ KOŚCIANA

z dnia 2018 r.

w sprawie nadania nazwy osiedla w Kościanie

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2017 r., poz. 1875, ze zmianą) uchwała się, co następuje:

§ 1. Drogom wewnętrznym oznaczonym w ewidencji gruntów jako działki nr 4477/4, 4477/6, 4477/10 położonym w rejonie ul. Pogodnej w Kościanie nadaje się nazwę Osiedle Generała Władysława Andersa, którego przebieg i położenie określa załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Kościana.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Załącznik do Uchwały Nr
RADY MIEJSKIEJ KOŚCIANA
z dnia

UZASADNIENIE

I. Wskazanie potrzeby podjęcia uchwały

W 2017 roku wydzielone zostały w rejonie ul. Pogodnej w Kościanie działki budowlane na których wybudowanych zostało 8 budynków mieszkalnych wielorodzinnych. Ponadto wydzielone zostały drogi wewnętrzne oznaczona numerami geodezyjnymi 4477/4, 4477/6, 4477/10 przeznaczonymi do obsługi komunikacyjnej budynków mieszkalnych wielorodzinnych. Przedmiotowe drogi wewnętrzne stanowią własność Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym Spółki Everest Development Sp. z o. o. 2 Sp. k. z siedzibą w Poznaniu przy ul. Stary Rynek 87. Stosownie do art. 8 ust. 1a ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2007 r. Nr 19 poz. 115, ze zmianami) Rada Miejska może nadać nazwę drodze wewnętrznej po uzyskaniu pisemnej zgody właściciela (wieczystego użytkownika) terenu, na której jest zlokalizowana. Stosowna zgoda na nadanie nazwy została przez Spółkę wydana w piśmie z dnia 6 lutego 2018 r..

II. Stan faktyczny

Rozważając możliwość nadania osiedlu nowej nazwy przy wyborze patrona kierowano się dotychczas złożonymi wnioskami tym zakresie. Rozpatrując wnioski stwierdzono, że zasadnym jest kontynuowanie nazewnictwa osiedli imieniem wielkich polskich generałów.

Poniżej przedstawiono krótką informację na temat patrona.

Władysław Albert Anders (1892-1970) przyszedł na świat w Błoniu koło Kutna w rodzinie ziemiańskiej. Anders ukończył gimnazjum i szkołę średnią w Warszawie, a w wieku 18 lat otrzymał powołanie do armii rosyjskiej, gdzie uczęszczał do kawaleryjskiej szkoły oficerów rezerwy. Później już jako rezerwista ukończył sześć semestrów na politechnice w Rydze, a zamiłowanie do kawalerii kultywował uczestnicząc w licznych międzynarodowych zawodach.

Podczas I wojny światowej walczył w armii rosyjskiej, gdzie kierował szwadronem. Był trzykrotnie ranny, za co wyróżniono go najwyższym rosyjskim odznaczeniem wojskowym Krzyżem Świętego Jerzego. W roku 1917 uczęszczał na kurs Akademii Sztabu Generalnego w Piotrogradzie, po którym mianowano go szefem sztabu jednej z dywizji piechoty. Po rozpoczęciu rewolucji bolszewickiej Anders uczestniczył w tworzeniu I Korpusu Polskiego na Wschodzie organizowanego przez gen. Józefa Dowbora-Muśnickiego. Brał także udział w powstawaniu

I. Pułku Ułanów Krechowieckich. W roku 1918 wspólnie z Korpusem złożył kapitulację przed wojskami niemieckimi, przedostał się do kraju i zgłosił do Wojska Polskiego.

Po wybuchu powstania wielkopolskiego w 1919 roku został szefem sztabu Armii Wielkopolskiej, zaś rok później podczas wojny polsko-bolszewickiej dowodził 15. Pułkiem Ułanów Poznańskich. Za męstwo w 1920 roku wraz z oddziałem otrzymał z rąk marszałka Piłsudskiego krzyż kawalerski Virtuti Militari.

Po zakończeniu działań wojennych w 1921 roku wyjechał do Paryża na dwuletnie studia w Wyższej Szkole Wojennej i staż liniowy. Po powrocie do Polski w 1924 roku został dyrektorem kursów dla wyższych oficerów, otrzymując stopień pułkownika dyplomowanego. Po kilku miesiącach objął funkcję szefa sztabu gen. Tadeusza Rozwadowskiego. W kolejnym roku został komendantem stolicy, a w czasie przewrotu majowego - szefem sztabu oddziałów rządowych. W 1928 roku Anders objął dowództwo Kresowej Brygady Kawalerii, a w 1937 roku Nowogródzkiej Brygady Kawalerii. W 1932 roku był szefem polskiej drużyny jeździeckiej, która na zawodach o Puchar Narodów w Nicei zajęła cztery czołowe miejsca.

W 1939 roku wraz z Armią Modlin zajął pozycję w rejonie Lidzbarka w celu osłony granicy z Prusami Wschodnimi. Podczas kampanii polskiej w 1939 roku wraz z Nowogródzką Brygadą Kawalerii walczył w rejonie Płocka i Warszawy, a od 12 września jako dowódca Grupy Operacyjnej Kawalerii wraz z pozostałymi oddziałami wycofywał się ku granicy rumuńskiej.

Po agresji sowieckiej na Polskę oddział Andersa przebijając się na południe podjął walki z czerwonoarmistami, podczas których został dwukrotnie ranny. 29 września w rejonie Sambora (nieдалeko Lwowa) Anders dostał się do sowieckiej niewoli. Najpierw trafił do szpitala we Lwowie, a później do więzienia Brygidki w tym samym mieście. W lutym 1940 roku został przewieziony do Moskwy do centralnego więzienia NKWD na Łubiance.

Podczas trwającego blisko dwa lata uwięzienia wielokrotnie go przesłuchiowano i nakłaniano do wstąpienia do Armii Czerwonej. Po ataku III Rzeszy na Związek Sowiecki i podpisaniu układu Sikorski-Majski przywrócono zerwane po 17 września 1939 stosunki dyplomatyczne między Polską a ZSRR.

Wspomniany dokument gwarantował m.in. uwolnienie obywateli polskich z sowieckich więzień, dzięki niemu stało się również możliwe tworzenie na terenie Związku Sowieckiego Polskich Sił Zbrojnych. Ich organizacją zajął się wypuszczony z więzienia generał Anders. Pomimo trudności z aprowizacją i sprzętem oraz utrudnianiem przez stronę sowiecką Polakom dotarcia do punktów werbunkowych, do armii Andersa masowo przybywali zarówno żołnierze, jak i cywile. Łącznie zgłosiło się ok. 115 tysięcy osób. Generał zdawał sobie sprawę, że Sowieci nie są zadowoleni z powstawania tej armii, dlatego podjął starania o jej ewakuację z ZSRR.

Pierwsze 33 tysiące wyruszyło do Iranu w marcu 1942 roku, reszta dołączyła kilka miesięcy później. Sam generał wyjechał na końcu w sierpniu 1942 roku. W Iranie Anders zorganizował z polskich żołnierzy przyszedły II Korpus Polski. Polacy przenieśli się później do Iraku i Palestyny, gdzie zostali przeszkoleni.

Na początku 1944 roku II Korpus przerzucono do Włoch, by w ramach 8. armii brytyjskiej walczył z Niemcami. Jego najbardziej spektakularnym sukcesem było zdobycie w maju twierdzy Monte Cassino, broniącej dostępu do centralnej części Półwyspu Apenińskiego.

Wkład Polaków w walkę z Niemcami nie wpłynął jednak na decyzje aliantów podjęte podczas konferencji w Jałcie. Polskę pozostawiono w sowieckiej strefie wpływów. Generał Anders w proteście starał się bezskutecznie wycofać polskie oddziały z walki oraz interweniować u premiera Wielkiej Brytanii Winstona Churchilla.

Po dostaniu się do niemieckiej niewoli Wodza Naczelnego generała Tadeusza "Bora" Komorowskiego, generał Władysław Anders otrzymał nominację na pełniącego obowiązki Wodza Naczelnego. Po 28 kwietnia 1945 roku, kiedy skapitulowały oddziały niemieckie na terenie Włoch, dobiegła końca misja II Korpusu.

Po zakończeniu działań wojennych generał pozostał na emigracji, co m.in. przyczyniło się do odebrania mu w 1946 roku przez władze komunistyczne polskiego obywatelstwa i szlifów generalskich. W Londynie Anders przede wszystkim zajął się zorganizowaniem odpowiednich warunków życia dla swoich żołnierzy i innych Polaków, którzy pozostali poza granicami kraju. Przyczynił się do utworzenia szkół, warsztatów pracy czy kursów zawodowych.

Tuż po wojnie, w 1949 roku, wydał w Londynie wspomnienia z lat 1939-46 pt. "Bez ostatniego rozdziału", był także autorem wstępu do monografii zbrodni katyńskiej stworzonej przez Józefa Mackiewicza pt. "Zbrodnia katyńska w świetle dokumentów". Angażował się aktywnie w działalność polityczną na emigracji, od roku 1949 pełnił funkcję przewodniczącego Skarbu Narodowego, a w 1954 roku został członkiem Rady Trzech.

Generał Władysław Anders zmarł 12 maja 1970, pochowano go we Włoszech, na Polskim Cmentarzu Wojennym pod Monte Cassino. Po upadku komunizmu w Polsce, przywrócono mu pośmiertnie obywatelstwo.

III. Stan prawny

Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym organem właściwym w sprawie ustalenia nazewnictwa ulic i placów jest rada gminy.

III. Skutki finansowe

Gmina Miejska Kościan poniesie koszty związane z wykonaniem i ustawieniem tablic z nową

nazwą osiedla.

Burmistrz Miasta Kościana

Michał Jurga